

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1915.

Första kammaren.

Nr 44.

Torsdagen den 8 april.

Kammaren sammanträdde kl. 1 e. m.

Herr statsrådet friherre *Beck-Friis* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 100, angående driftkostnader under år 1916 för egnahems-lånefonden; och

nr 101, angående understöd åt avlidne förvaltaren vid Alnarps egendom Gottfrid Fredricsons och hans efterlevande hustrus minderåriga barn.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av bankoutskottet i dess memorial nr 9 föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, må besluta, att det av 1912 års riksdag åt förre arbetsledaren vid telegrafverket Håkan Alfred Olsson beviljade årliga understöd, 300 kronor av telegrafverkets medel, skall från och med år 1916 utgå med ett till 480 kronor förhöjt belopp, röstar

Ja; 42 8 2 3

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren bifallit den i ämnet väckta motionen och således beslutit, att årliga understödet till förre arbetsledaren vid telegrafverket Håkan Alfred Olsson skall från och med år 1916 under hans återstående livstid höjas från 300 kronor till 600 kronor.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 79;

Nej — 62.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 230, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 82 ja och 134 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 161 ja och 196 nej, vadan beslut blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 18, punkten 1, föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen för motarbetande genom offentligt upplysningsarbete av den i Sverige bedrivna mormonvärvningen anvisar på extra stat för år 1916 ett anslag av 4,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 91;

Nej — 50.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 231, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 83 ja och 135 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 174 ja och 185 nej, vadan beslut blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 18, punkten 2, föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts föreliggande framställning samt med avslag å herr Bergs ovanberörda motion, må

a) medgiva, att en statssamskola må upprättas i Sollefteå, under villkor att Sollefteå köping enligt sitt åtagande ej blott tillhandahåller erforderliga undervisningslokaler och bostad eller hyresersättning åt rektor utan även till statsverket årligen inbetalar ett belopp, motsvarande en fjärdedel av den vid samskolan anställda lärar-

personalens begynnelselöner, dock att under övergångstiden endast skall inbetalas ett belopp, motsvarande 400 kronor för termin för varje vid läroverket inrättad samskoleklass, till dess alla klasserna blivit inrättade, varefter från och med påföljande kalenderår full avgift skall erläggas; mot vilket åtagande köpingen äger rätt att av lärjungarna i samskolan upptaga terminsavgifter, dock ej till högre belopp eller under strängare villkor för befrielse, än som stadgas rörande de avgifter, som av realskolornas lärjungar erläggas till statsverket;

b) föreskriva, att första och andra klasserna vid statssamskolan skola upprättas med ingången av läsåret 1916—1917 samt att vid början av varje följande läsår skall upprättas ytterligare en klass, i ordning nedifrån räknat, intill dess samskolan blivit färdigbildad;

c) för inrättandet vid samskolan från och med den 1 juli 1916 av en rektorstjänst och en första lärarinnebefattning från och med år 1916 höja reservationsanslaget till de allmänna läroverken med 7,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutit att, med bifall till herr Bergs ovanberörda motion, avslå Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 84;

Nej — 58.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 232, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 75 ja och 141 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 159 ja och 199 nej, vadan beslut blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 18, punkten 3, föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen till anordnande i enlighet med de bestämmelser, Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa, av fortbildningskurser i gymnastik för småskollärarinnor anvisar på extra stat för år 1916 ett anslag av 3,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 103;

Nej — 35.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 233, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 101 ja och 117 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 204 ja och 152 nej, vadan beslut blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 18, punkten 4, föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen till understödjande av idrotten beviljar på extra stat för år 1916 ett anslag av 37,000 kronor, att utgå på de villkor Kungl. Maj:t kan finna skäl bestämma, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren avslagit Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 111;

Nej — 29.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 234, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 89 ja och 128 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 200 ja och 157 nej, vadan beslut blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av bevillningsutskottet i dess memorial nr 13 föreslagna och av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att herrar Hildebrands och Lübecks förenämnda motion, II: 76, om tullfrihet för avkokt silke, som ej inkommer i smärre för detaljhandeln lämpade uppläggningar, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat, att avkokt silke, som ej inkommer i smärre för detaljhandeln lämpade uppläggningar, skall åtnjuta tullfrihet och att till följd härav hithörande rubriker i tulltaxan skola erhålla följande ändrade lydelse:

		Kvantitet för tullberäk- ningen.	Tullsats.	
			Kronor	öre
355.	Ospunnet eller spunnet silke, även i förening med annat spånadsämne: naturligt:	—	fritt.	
*356.	rätt, ofärgat; ävensom s. k. gut avkokt, även blekt, eller färgat: i smärre för detaljhandeln lämpade uppläggningar, såsom dockor, spolar, rullar och dylikt	1 kg.	2	50
357.	annat: blekt eller färgat	1 kg.	2	—
357 ^{1/2} .	andra slag	—	fritt.	

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 100;

Nej — 36.

Sedan protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 235, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 96 ja och 119 nej samt att båda kamrarnas sam-

manräknade röster befunnits utgöra 196 ja och 155 nej, vadan beslut blivitt av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Herr statsrådet friherre *Beck-Friis* avlämnade Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 102, angående statsbidrag för år 1915 till parallellundervisning vid lantmannaskolan å Fridhem i Malmöhus län;

nr 103, angående försäljning av förra militiebostället Bökås nr 1 i Jönköpings län;

nr 104, angående uppförande å ordinarie stat av statens veterinärbakteriologiska anstalt m. m.; och

nr 105, angående uteslutande ur riksstaten av de under titeln »gästgivares friheter» uppförda anslag.

Herr vice talmannen, v. *Friesen*, erhöll på begäran ordet och yttrade: Jag tar mig friheten hemställa, att kammaren för sin del ville besluta, att ett särskilt utskott, bestående av tio ledamöter, fem från vardera kammaren, måtte tillsättas för behandling av ej mindre Kungl. Maj:ts propositioner nr 78 med förslag till lag om skyddskoppypmpning, nr 79 angående anslag till skyddskoppypmpningens anordnande, nr 80 angående höjning av anslaget, till statsmedicinska anstalten samt nr 85 med förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten, än även de ytterligare framställningar, som kunna komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller i andra uti omedelbart samband därmed stående frågor.

I detta sammanhang tar jag mig även friheten hemställa, att kammaren måtte, för den händelse berörda utskott genom andra kammarens bifall kommer till stånd, för sin del besluta tillsättande av tre suppleanter i samma utskott.

Vad herr vice talmannen sålunda hemställt bifölls, varjämte beslöts, att andra kammaren skulle genom utdrag av protokollet inbjudas att förena sig med första kammaren i beslutet om tillsättande av ifrågavarande särskilda utskott med förenämnda antal ledamöter.

Protokollsutdrag härom justerades och avsändes till andra kammaren.

Föredrogos Kungl. Maj:ts under gårdagen bordlagda nådiga propositioner:

nr 78, med förslag till lag om skyddskoppypmpning;

nr 79, angående anslag till skyddskoppypmpningens anordnande;

nr 80, angående höjning av anslaget till statsmedicinska anstalten; och

nr 85, med förslag till förordning om behörighet att utöva läkarkonsten.

Kammaren beslöt att, därest ett särskilt utskott för nämnda propositioners behandling tillsattes, hänvisa dem till detta utskott, men eljest att remittera propositionerna nr 78 och 85 till lagutskottet samt propositionerna nr 79 och 80 till statsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nästlidne dag bordlagda nådiga proposition nr 88, angående avstående till Hudiksvalls stad av kronans rätt till gamla läroverkstomten i Hudiksvall med därå uppförda byggnader m. m.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts under gårdagen bordlagda nådiga propositioner:

nr 91, angående den marinöverintendenten och chefen för marinintendenturkåren tillkommande pensionsrätt m. m.; och

nr 95, angående anställande av ytterligare ett kvinnligt skrivbiträde hos direktionen över folkskollärarnas pensionsinrättning.

Föredrogs och hänvisades, till jordbruksutskottet herr *Fahléns* sistlidne dag bordlagda motioner:

nr 76, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avlöningsstat för skogsstatens ordinarie personal m. m.;

nr 77, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden; samt

nr 78, i anledning av en i Kungl. Maj:ts förslag till förordning angående utsyning å viss skog inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden intagen bestämmelse om huru avverkningsplan skall upprättas.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet följande under sammanträdet avlämnade nådiga propositioner:

nr 100, angående driftkostnader under år 1916 för egnahems-lånefonden;

nr 102, angående statsbidrag för år 1915 till parallellundervisning vid lantmannaskolan å Fridhem i Malmöhus län;

nr 103, angående försäljning av förra militiebostället Bökås nr 1 i Jönköpings län;

nr 104, angående uppförande å ordinarie stat av statens veterinärbakteriologiska anstalt m. m.; samt

nr 105, angående uteslutande ur riksstaten av de under titeln »gästgivares friheter» uppförda anslag.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade nådiga proposition nr 101, angående under-

stöd åt avlidne förvaltaren vid Alnarps egendom Gottfrid Fredricsons och hans efterlevande hustrus minderåriga barn.

Anmäldes och godkändes konstitutionsutskottets förslag till riksdagens skrivelse, nr 23, till Konungen, angående av riksdagen beslutade ändringar i rikets grundlag.

Justerades tio protokollsutdrag för denna dag.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 2,39 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.